

Doping - Lance Armstrong

Jan Kříž

Lance Armstrong (* 18. září 1971 Plano, Texas) je bývalý americký profesionální cyklista, nejvíce známý ze svého působení v nejprestižnějším cyklistickém závodě světa Tour de France. Během své sportovní kariéry obdržel řadu mezinárodních ocenění, včetně cen Sportovec roku od časopisu Sports Illustrated (2002) a Světové sportovní ceny Laureus (2003).

Roku 2012 po dopingové aféře o mnohá ocenění přišel. Americká antidopingová agentura mu odebrala sedm triumfů z Tour de France a doživotně jej distancovala z cyklistických závodů.

Ve druhé polovině 90. let se vyléčil ze zhoubného novotvaru varlete a vrátil se do profesionální cyklistiky.

Na podzim roku 1996 diagnostikovali lékaři Armstrongovi testikulární rakovinu – třetí, nejtěžší stadium rakoviny varlat s rozsáhlými metastázami do plic. Varovné příznaky zhoubné nemoci Armstrong pociťoval již několik měsíců (stupňující se bolest v tříslech, úporné bolesti hlavy, špatné dýchání), považoval je však za důsledek nadměrného zatížení organismu po náročném tréninku a mnoha závodech. Proto vyhledal lékařskou pomoc tak pozdě. Jeho šance na přežití odhadli onkologové na méně než 50 procent. Podstoupil okamžitě chirurgický zákrok a zahájil chemoterapii. V průběhu léčby objevili lékaři další dva nádory na mozku, jeden nad centrem zraku a druhý nad centrem koordinace. Následovala další operace a další chemoterapie, tentokrát nikoli v Houstonu, kde mu nabízeli léčbu pomocí agresivní chemoterapie, která by ale ochromila jeho tělo tak, že by zničila veškerou naději na návrat k cyklistice. Armstrong byl ve spojení s více odborníky, se kterými konzultoval svůj stav. V další fázi léčby dal na jejich radu a rozhodl se pro alternativní způsob léčby, kterou praktikovali v nemocnici v *Indianapolisu*. Tato forma léčby minimalizovala vedlejší účinky chemoterapie a dávala šanci vyléčit se z rakoviny a natolik se fyzicky zotavit, aby mohl znovu závodit. A to byl důvod, proč se Armstrong rozhodl pro léčbu v Indianapolisu. 13. prosince 1996 podstoupil poslední chemoterapii. Po několika týdnech výsledky ukázaly, že je Armstrong vyléčený. Trvalo však riziko, že se nemoc během následujících dvanácti měsíců vrátí. Na podzim 1997 mu lékaři potvrdili, že už existuje jen minimální možnost, že by se nemoc vrátila.

Mnozí lidé Armstrongovy úspěchy připisovali i používání nelegálních látek, zejména látky zvané activogen. Kontroverzní byla také jeho spolupráce s doktorem Michele Ferrarim. Nicméně Lanci Armstrongovi nebyl nikdy až do roku 2012 doping prokázán. Jen jeden jeho test ukázal přítomnost dopingu. Vzorek jeho moči odebraný během Tour de France 1999 obsahoval stopy erythropoetinu,

ale v množství, které nestačilo na pozitivní nález. Později se prokázal lékařským osvědčením, že používal krém, který tuto látku obsahoval. Jak se však ukázalo v roce 2013, Armstrong skutečně dopoval.

V roce 2012 Antidopingová agentura USA (USADA) obvinila Armstronga z užívání nedovolených a zakázaných podpůrných prostředků. Doping mu byl prokázán a přišel o všech sedm titulů z Tour de France, vítězi závodu z let 1999–2005 se však zpětně nestali druzí v pořadí Zülle (1999), Ullrich (2000, 2001, 2003), Beloki (2002) a Basso (2005), kteří rovněž mají dopingovou minulost a Klöden (2004).

Armstrong reagoval podáním žaloby na USADA, podle které agentura porušuje ústavní právo sportovců na spravedlivý proces a nemá pravomoc vést tento případ. Travis Tygart, ředitele USADA, pak obvinil z osobní msty. Jeho žaloba byla vzápětí zamítnuta, neboť soudce Sam Sparks ji označil za snahu získat veřejné mínění na svou stranu.

Dne 23. srpna 2012 Armstrong na svém webu prohlásil, že už nemá sílu dál bojovat s USADA. Agentura následně oznámila, že Armstrongovi odebere všech sedm titulů z Tour de France. Rozhodnutí USADA potvrdila Mezinárodní cyklistická unie (UCI) dne 22. října 2012. Pat McQuaid, její šéf, doslova prohlásil: „Pro Lance Armstronga není v cyklistice místo. ...“

14. ledna 2013 natočila Oprah Winfreyová s Armstrongem rozhovor pro svou talk show a ještě před jejím odvysíláním potvrdila informace médií, že cyklista v rozhovoru poprvé připustil, že užíval zakázané látky. Armstrong se stejný den také omluvil zaměstnancům nadace Livestrong, jíž byl dlouhá léta hlavním reprezentantem. V rozhovoru s Winfreyovou Armstrong mj. přiznal, že během svých sedmi vítězství na Tour používal zakázané látky, že používání dopingu považoval za normální a že byl hnán touhou po vítězství.

„Na začátku mé kariéry to byl kortizon a pak začala generace EPO,“ vzpomínal. Celou tu dobu svůj podvod tajil. „Proč? Nemyslím, že dám nějakou skvělou odpověď. Byla to jedna velká lež, kterou jsem opakoval několikrát. Hnala mě neskutečná touha po vítězství. Dnes je však ten příběh špatný a toxický.“

ZDROJE:

<http://sport.idnes.cz/>

<https://cs.wikipedia.org>